

DANIELS BOK I FOKUS

4

KONG NEBUKADNESAR GIR SITT VITNESBYRD

Daniels fjerde kapittel er unikt. Det er et brev — eller en kunngjøring som kong Nebukadnesar lot skrive. Det var et dokument som han ønsket så mange som mulig innen hans rike skulle bli kjent med. Han hadde noe viktig han ville fortelle dem. Det dreier seg om hans personlige *vitnesbyrd* overfor *mange vitner*, [se 1 Tim 6:12 (NT 259)]— om hvordan Gud grep inn i hans liv. Arkeologer har gravd fram brev skrevet av kong Nebukadnesar. (Se bildet overfor). Tenk om også dette dokumentet vi nå skal ta for oss blir funnet!

1. Hvordan innleder kong Nebukadnesar sin kunngjøring som viser hvilken hensikt han hadde med å publisere den? Dan 4:1-3 (GT 990)

Svar: “Kong Nebukadnesar til _____ og stammer med _____ språk over hele jorden: " _____ og _____! Jeg har besluttet å kunngjøre de _____ og _____ som Den Høyeste _____ har gjort mot _____. Hvor store hans _____ er, hvor veldige hans _____! _____ er et _____, hans velde _____ fra slekt til slekt.”

Merk! Hvor annerledes tonen er i denne kunngjøringen i forhold til innledningen av det forrige kapittel i Daniels bok! Der ønsket kongen å markere at hans Babylon skulle stå til evig tid. Nå er det Gud som prises, og kongen vitner villig om *Guds evige rike*. I stedet for å kommandere folk til å handle slik *han* vil, ønsker han dem fred og lykke! Det hadde tydeligvis skjedd en gjennomgripende forandring i kongens innstilling og karakter!

2. Hva var opptakten til det kongen ville fortelle om? Dan 4:4-5 (GT 990)

Svar: “Jeg, Nebukadnesar, levde _____ i mitt hus, satt frisk og glad i mitt slott. Da hadde jeg en _____ som gjorde meg _____. Jeg ble _____ av _____ jeg _____ og av _____ jeg hadde i mitt indre mens jeg lå på mitt _____.”

Merk! Dette er andre gangen det nevnes i Daniels bok at Nebukadnesar fikk en drøm mens han “lå på sitt leie.” Den første drømmen gjorde ham “uroelig til sinns” så han ikke fikk sove mer den natten. Drømmen han her forteller om gjorde ham “redd” og “skremt.” Han som inntil da hadde vært så sorgløs og glad, fikk nå tanker som fjernet gleden og harmonien.

3. Denne gangen husket kongen det han hadde drømt både klart og tydelig, og han var overbevist om at også denne drømmen hadde en spesiell betydning. Å tyde drømmer var ikke hans gebet. Hvem sendte han derfor bud på? Dan 4:6-7 (GT 990)

Svar: “Jeg gav befaling om at _____ i _____ skulle føres

_____ for meg og _____ meg _____ drømmen _____. Så kom

- 1 -

_____, _____, _____,
og _____ inn, og _____ dem _____.

Men de kunne _____ si meg _____ den _____.”

Merk! En kan undres over hvorfor Daniel ikke ble ført inn fram for kongen samtidig med alle de andre vismennene i Babylon. Etter at han hadde fortalt kongen både hva han hadde drømt, samt betydningen av den første drømmen, hadde kongen latt "... Daniel få en høy stilling og ... gjorde ham til herre over hele provinsen Babylon og til øverste leder for alle vismennene der." Se Dan 2:48 (GT 988). Det er mulig at Daniels oppgaver på denne tiden var blitt mer administrative i kraft av hans stilling som "herre over hele provinsen Babylon."

4. **Da det ble klart at de tradisjonelle vismennene i Babylon ikke klarte oppgaven denne gangen heller, var det kun én igjen kongen kunne ty til. Nemlig Daniel. Hvilken attest fikk profeten Daniel da han trådte fram for kongen? Dan 4:8-9 (GT 990)**

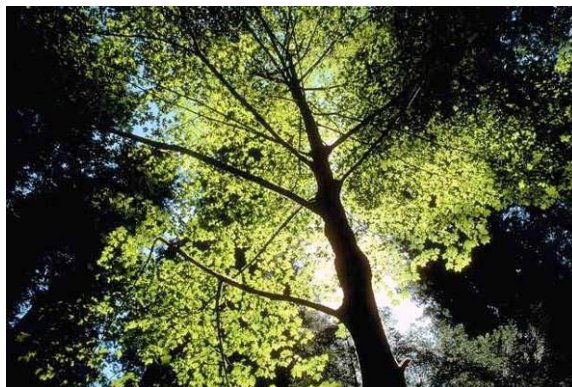
Svar: "Til sist kom _____ fram for meg, han som kalles Beltsasar etter navnet på _____ . I ham er de _____ guders _____, og jeg fortalte drømmen til ham: Beltsasar, du som er mester blant spåmennene, jeg _____ at de _____ guders _____ er i deg, og at _____ hemmelighet er for _____ for deg. _____ jeg så i drømmen, og _____ det _____!"

Merk! På den tiden kongen forteller om i sitt brev var han en avgudsdyrker. Han kaller derfor Daniel ved hans babylonske navn Beltsasar, etter navnet på sin hedenske gud, Bel. Men allerede på det tidspunktet anerkjente han at Daniel stod i kontakt med "de hellige guders ånd."

DRØMMEN

5. **Hvordan begynte kongen å beskrive for Daniel det han hadde sett og hørt i drømmen? Dan 4:10-15 (GT 990)**

Svar: "Dette er de _____ jeg hadde i mitt indre mens jeg lå på mitt _____: Jeg så et _____ som stod midt på jorden.

Det var meget høyt. Treet var _____ og kraftig. Det var så _____ at toppen nådde helt til _____, og det var synlig til jordens ende. Løvet var fagert og frukten rik; det gav føde til _____. Dyrene på marken søkte ly under det, og fuglene under himmelen holdt til i grenene. _____ liv fikk føde fra det. I _____ jeg hadde i mitt indre mens jeg lå på mitt leie, så jeg en _____ som kom ned fra _____. Han ropte med høy røst: Hogg _____, skjær grenene av; riv løvet av, kast frukten utover! Dyrene under det skal _____ og fuglene fly bort fra grenene. La bare rotstubben stå igjen i jorden, i gresset på marken, men _____

med lenker av jern og kobber. _____ skal _____ med _____ fra himmelen, _____ med _____ og _____ som _____.”

- 2 -

Merk! Det som skremte kongen i denne drømmen, er neppe så vanskelig å forstå. Først blir treet beskrevet som et tre med enorme dimensjoner. Men når den hellige vokter kommer ned fra himmelen og roper ut sitt domsbudskap over treet, begynner han plutselig å omtale treet med det personlige pronomen: “Han.” Kongen fikk vel allerede her en skremmende tanke. Dette dreide seg neppe om et vanlig tre, men heller om skjebnen til et eller annet *menneske*. Han skulle også få høre om et menneskehjerte som skulle forandres til et dyrehjerte.

6. Hvordan fortsatte den hellige vokter å beskrive skjebnen til den mannen som drømmen gjaldt? Dan 4:16-17 (GT 990)

Svar: “_____ skal _____ så det _____ mer er et _____; et _____ skal _____ få. _____ skal fare fram over ham. Dette er _____ i _____ råd, avgjort ved de _____. Så skal _____ som _____, få _____ at _____ rår over kongedømmet blant _____. _____ gir det til hvem _____, og kan _____ det til den _____ av alle _____.”

Merk! I sin første drøm hadde Nebukadnesar sett statuen som bestod av forskjellige metaller. Han ble fortalt at hodet av gull representerte han og hans Babylon. Daniel hadde forklart at armene og brystet av sølv siktet til at et rike som var *ringere* enn hans skulle overta makten. — En detalj han etter hvert mislikte sterkt. Nå blir han igjen minnet om at Den Høyeste som rår over kongedømmet blant mennesker, vil gi kongemakten til hvem han vil, og at han kan overlate kongemakten til “den *ringeste* av alle mennesker.” Denne påminningen kan ha vært med på å skremme ham. Skulle hans mektige rike, Babylon allerede nå måtte vike plassen for en som var *ringere* enn ham?

7. Hvordan avsluttet Nebukadnesar samtalen med Daniel etter å ha gjengitt det han hadde sett og hørt i drømmen? Dan 4:18 (GT 990)

Svar: “Dette var _____ som jeg, kong Nebukadnesar, hadde. _____ nå du, Beltsasar, hva den _____. For _____ vismann i mitt rike er i _____ til å tyde den. Men du _____ det, for du har de _____ guders _____ deg.”

PROFETEN DANIELS REAKSJON

8. Hva var Daniels første reaksjon på det kongen fortalte? Dan 4:19 (GT 990)

Svar: “_____, som hadde fått navnet Beltsasar, stod en _____ som _____; tankene hans _____ ham...”

Merk! Det var ikke bare kongen som ble skremt av drømmens innhold. Daniel ble også skremt! Han oppfattet betydningen med det samme og satt nå i en svært vanskelig situasjon.

Han forstod at drømmen varslet *ulykke* for kongen. Den gang skulle man vokte seg vel for å spå ulykke for konger. Det kunne koste en livet.

9. På hvilken måte oppmuntret kongen Daniel til å fortsette, og hvordan innledet Daniel

- 3 -

deretter sin forklaring av drømmens betydning? Dan 4:19 (GT 990)

Svar: "... Da tok kongen til orde og sa: "Beltsasar, _____ ikke _____ og det den _____, _____ deg." Beltsasar svarte: "Herre, _____ gjelde dine _____ og _____ dine _____!"

Merk! Kongen lot Daniel forstå at intet ondt ville hende ham uansett hva drømmen måtte bety. Daniels innledning forteller mye om hans storsinn. Han og hans folk var blitt ført i fangenskap av denne kongen. Deres kjære hovedstad, Jerusalem og templet der, lå i grus nettopp på grunn av babylonernes forferdelig og brutale herjinger med Nebukadnesar i spissen. Han kunne ha betraktet kongen som erkefienden. Daniel kunne ha gledet seg over ulykken han nå forstod var i vente for kongen. Men nei, Daniel gledet seg ikke.

10. Hvilket overordnet bibelsk prinsipp var Daniel besjelet av som gjorde at han kunne svare kongen slik han gjorde — om han hadde vært hans fiende? Ord 24:17 (GT 720)

Svar: " _____ deg _____ når din _____, du skal _____ når han _____."

TREET ET SYMBOL PÅ NEBUKADNESAR

11. Hvem var treet et symbol på i denne drømmen? Dan 4:20-22 (GT 991)

Svar: " _____ du så, var stort og kraftig. Toppen nådde til himmelen, og treet var synlig over hele jorden. Løvet var fagert og frukten rik; det gav _____ til alle. Dyrene på marken holdt til _____ det, og fuglene under himmelen hadde rede i grenene. Dette _____ er _____, _____, stor og mektig som du er. Din _____ har _____ og når helt til himmelen, _____ til jordens ende."

12. Nå da Daniel hadde fortalt at treet symboliserte kongen, gikk han et skritt videre. Hvem hadde bestemt hans skjebne, og hva skulle skje med ham? Dan 4:23-25 (GT 991)

Svar: "Konge, du så at en hellig _____ kom ned fra himmelen og sa: _____ treet ned og ødelegg det! La bare _____ stå igjen i jorden, i gresset på marken, men _____ med lenker av jern og kobber. _____ skal vætes med _____ fra himmelen og _____ som _____ på marken inntil sju tider har faret fram over ham. _____ dette som er _____ av Den _____, kommer over min herre kongen, så _____ det, konge: _____ skal _____ fra _____ og holde til blant _____ på marken. Du skal _____ likesom _____, og med dugg fra himmelen skal _____ vætes."

Sju tider skal _____ fram over _____ inntil _____ sanner at Den _____
rår over _____ blant menneskene og gir det til _____ vil.”

- 4 -

Merk! Det er alminnelig enighet om at de “sju tider” som her er nevnt, betyr sju år. I sju år skulle altså kongen leve som et dyr — inntil han innså at det var *Gud* som hadde makten.

13. Rotstubben fikk stå igjen i jorden. Hva symboliserte det? Dan 4:26 (GT 991)

Svar: “Det ble sagt at en _____ av treet skulle bli igjen. Det _____ at
_____ på _____ skal være _____ fra den _____
_____ at _____ har _____.”

Merk! Sannheten om at det er Himmelen som har makten, er noe vi blir minnet om hver gang vi ber Fader Vår. “...For riket er *ditt*, og *makten* og æren i evighet. Amen.” Se Matt 6:13 (NT 7).

ET GODT RÅD

14. Hvilket råd gav Daniel til kongen og hvorfor? Dan 4:27 (GT 991)

Svar: “Konge, ta derfor imot mitt _____! Riv deg _____ fra dine _____ ved å
_____ og fra dine _____ ved å være
_____ mot de _____. Så skal din _____.”

Merk! Gud hadde utvalgt profeten Daniel til å formidle til kongen hva Gud krevde av ham. Det var ikke likegyldig hvordan han oppførte seg som konge. Gud la merke til hans synder, misgjerninger, og hans hardhet overfor de som led nød. Han krevde *forandringer* i kongens *livsførsel*. Han kunne ennå bli spart for ulykken — enn så lenge.

15. Hva krever Gud av alle mennesker uansett stilling, kjønn, rase eller nasjonalitet? Mika 6:8 (GT 1042)

Svar: “_____, Herren har jo sagt deg hva _____ er, og hva _____
_____ av deg: at du skal _____ det som er _____,
_____ og _____ med din _____.”

16. Hvor lang tid gikk det før kongen opplevde at drømmen slo til? Dan 4:28-30 (GT 991)

Svar: “_____ dette _____ med kong Nebukadnesar. _____ måneder senere, da
_____ en gang gikk omkring på taket av slottet i _____, utbrøt han:
"Sannelig, dette er det store _____ som jeg med _____ veldige _____
har bygd til kongesete, til ære for _____!”

17. Hva ble konsekvensen av kong Nebukadnesars stolte og arrogante utbrudd? Dan 4:31-33 (GT 991)

Svar: “Før _____ enda hadde talt ut, kom en _____ fra
_____ : "Til deg, kong _____, lyder

disse ord: Kongedømmet er tatt _____ deg. Du skal _____ bort fra menneskene og holde til blant _____ på marken.

- 5 -

Du skal spise _____ likesom _____. _____ skal fare fram over _____ du _____ at Den Høyeste _____ over kongedømmet blant _____ og gir det til hvem _____ vil." I _____ stund slo dette til. _____ ble jaget bort fra menneskene og spiste gress likesom oksene. Hans _____ ble vætt med dugg fra himmelen, til håret vokste og ble langt som ørnefjær, og _____ ble som _____."

Merk! Det kan tenkes at det var nettopp denne hendelsen som førte til at kongens navn fikk en aldri så liten vri. Kongens *egentlige* navn var nemlig: "Nebukadnesar" som betyr: "Må Nabu (en av Babylons guder) beskytte den eldste sønn!" Navnet Nebukadnesar (som himmelens budbærer kalte ham) betyr imidlertid: "Må Nabu beskytte *muldyret!*" I sju år levde kongen som et muldyr.

EN HOVMODIG KONGE BLIR YDMYK

18. Hva skjedde med kong Nebukadnesar da de sju årene utløp? Dan 4:34-35 (GT 991)

Svar: "Da _____ var _____, løftet jeg, _____, blikket mot _____, og jeg fikk _____. Jeg _____ og _____ Den _____ og _____ ham som lever _____: Hans velde er et _____ velde, hans _____ fra slekt til slekt. _____ som bor på _____, er for _____ å _____. Han gjør som _____ med _____ og med _____ som bor på _____. Ingen kan _____ ham, _____ kan si: _____ er det du _____?"

Merk! For et vitnesbyrd om Den Høyeste fra den en gang så stolte og hovmodige kongen! Han gir Gud all ære og pris, og anerkjenner hans makt både over mennesker på jorden — og over "himmelens hær."

LITT OM "HIMMELENS HÆR"

19. Hva har Paulus å si om en del av "himmelens hær" som, i den tiden vi lever i, øver stor innflytelse over jorden og dens beboere? Ef 6:11-13 (NT 239)

Svar: "Ta på _____ fulle rustning, så dere kan holde _____ mot _____ lumske _____. For vi har ikke en _____ mot _____ og blod, men mot _____ og _____, mot _____ i dette mørke, mot _____ i _____. Ta derfor _____ fulle rustning på, så dere kan gjøre _____ på den _____ dag og bli _____ etter å ha _____ alt."

20. Paulus kaller djevelen og hans onde åndehær for “verdens herskere.” Stemmer denne

- 6 -

betegnelsen med den Jesus gav? a) Joh 12:31 (NT 130). b) Luk 10:18 (NT 87)

Svar a) “Nå felles dommen over denne _____, nå skal _____
_____ kastes _____.”

Svar b) “Han svarte: "Jeg så _____ falle _____ fra _____ som et lyn.”

DENNE VERDENS FYRSTE

21. Hva sies om ham som var den *egentlige* kongen i Babel og som inspirerte og oppglødet Nebukadnesar i hans tidligere arroganse? Jes 14:4.12 (GT 769)

Svar: “Da skal du stemme i denne spottevisen om _____: Se, nå er det ute med _____, det er slutt på hans ville framferd! (v. 12) Å, at _____ er _____ fra _____, du _____, _____ sønn! At du er _____ til _____, du som seiret over folkeslag!”

Merk! Dette kan vel ikke være noe annet enn en beskrivelse av Satan, Guds erkefiende, han som Jesus kalte for “denne verdens fyrste,” og som han så “falle ned fra himmelen som et lyn.” Den Høyeste rår også over ham — selv om det ikke alltid ser slik ut i disse tider.

22. Hva var årsaken til at Satan falt? a) Jes 14:13-14 (GT 770) b) Satan omtales også som fyrsten over Tyrus. Hva leser vi om årsaken til hans fall her: Esek 28:14-17 (GT 957)?

Svar a): “Det var du som sa med deg selv: "Til _____ vil jeg stige opp; høyt over Guds stjerner reiser jeg _____. Jeg tar plass på _____ lengst i _____. _____ stige opp over de høye skyer og _____ Den _____.”

Svar b): “Jeg gjorde deg til en strålende og vernende _____. Du var på det hellige _____ og vandret mellom funkende steiner. Fra den dagen du ble født, var du _____ i din ferd, _____ det ble funnet _____ hos deg. Din store handel førte med seg at du ble fylt av vold og begynte å _____. Da støtte jeg deg _____ fra _____ ... (v. 17) Din _____ gjorde deg _____, og fordi du var så _____, _____ du din _____.

Da _____ jeg deg til _____ ...”

Merk! Han som nå kalles Satan ble skapt av Gud, ikke som en djevel, men som en strålende kjerub som var “hel i sin ferd.” Han fikk etter hvert høye tanker om seg selv, ble hovmodig og av egen fri vilje begynte han å synde. Han ønsket å bli lik Gud — ikke i karakter, men i makt og posisjon. Han ville være med og bestemme om hva som skulle gjelde for lov og rett på “tingfjellet.” Derfor ble han til slutt kastet ut av himmelen.

23. Har du tenkt over hvorfor Satan ble kastet ned på jorden? — Eller hvorfor kunne ikke Gud ha forvist ham til en annen planet, eller rett og slett utslettet ham først som sist?

- 7 -

Svar: _____

24. Hvordan skal det gå med Satan til slutt — hva blir det av ham? Esek 28:18 (GT 957)

Svar: “Med all din _____ og din _____ i handel _____ du dine helligdommer. Så sendte jeg _____ imot _____, og den _____ på deg. Jeg lot deg bli til _____ på _____ for øynene på alle som så deg.”

25. Hvilken hendelse i historien avgjorde Satans endelige og evige skjebne som vi nettopp leste om? Heb 2:14-15 (NT 269)

Svar: “Siden barna er _____ av kjøtt og blod, måtte også han [Jesus] bli _____ som de. Slik skulle _____ sin _____ på _____ som _____ ved døden, det er _____, og _____ dem som av frykt for døden var i _____ hele sitt liv.”

Merk! Det var Satan som inspirerte mennesker til å ta livet av Jesus. Da viste han sitt sanne “jeg.” Men nettopp Jesu død vil føre til at Satans makt blir brutt for evig og alltid. Gud skal *gjøre ende* på ham. Aldri mer skal han få adgang til oss eller til vår klode! Han skal bli til *aske* her på jorden. I begynnelsen fikk Satan *adgang* til vår jord, ikke fordi Gud ville det, men fordi han selv *krevde* det. Til og med da begrenset Gud ham så han kun hadde adgang til ett eneste tre her på jorden. Se 1 Mos 2:16-17 (GT 2). Da det første menneskepar valgte å trosse Guds vilje, se 1 Mos 3:1-24 (GT 3), og lytte til Slangen (dvs Satan, se Åp 12:9 (NT 313), ble Satan “denne verdens fyrste” i stedet for Adam og Eva. Gud hadde nemlig opprinnelig ment at *de* skulle ha *den* jobben. Se 1 Mos 1:27-28 (GT 2).

MAKTOVERTAGELSE

26. Hvem skal en gang innsettes som konge over denne verden? a) Åp 11:15-17 (NT 313)
b) Åp 19:6 (NT 319)

Svar a): “Den _____ engelen blåste i sin _____. Da høstes det i himmelen røster som ropte høyt: _____ over _____ er tilfalt vår Herre og _____, og _____ skal være _____ i all _____. De tjuefire eldste som sitter på sine troner for Guds åsyn, kastet seg ned på sitt ansikt og _____ Gud og sa: Vi _____ deg, Herre Gud, du Allmektige, du som er og som var, fordi du har _____ din store makt og er blitt _____.”

Svar b): “Da var det som jeg hørte et stort _____ av stemmer, som et brus av veldige vannmasser og drønn av voldsomme tordenbrak. De _____: _____! For _____ er blitt _____, vår _____, Den Allmektige.”

- 8 -

Merk! Jesus Kristus, Den Salvete — Messias, han som er Gud, skal overta kongemakten over jorden. Det skjer når den **sjuende engelen** blåser i den **sjuende og siste basun!**

27. Hvilken annen stor begivenhet inntreffer ved den siste basun? 1 Kor 15:51-52 (NT 214)

Svar: “Se, jeg sier dere en _____: Vi skal ikke alle _____, men vi skal alle _____, i ett _____, på et øyeblikk, når det lyder _____ i den _____. For _____ skal lyde, de _____ skal _____ i _____, og vi skal _____.”

Merk! Oppstandelsen fra de døde og forvandlingen skjer ved Jesu gjenkomst, slik det blir fortalt i **1 Tess 4:16-18 (NT 251):**

“For når befalingen lyder, og det høres et _____ fra overengelen og _____ i Guds _____, da skal _____ selv stige _____ fra _____. Og de som _____ i troen på Kristus, skal først _____. Deretter skal vi som er blitt tilbake og fremdeles _____, _____ med dem bli _____ opp i _____, i _____, for å møte _____. Og så skal vi _____ med _____ for _____. Trøst da hverandre med _____ ord!”

ET KLOKT OG GODT VALG

28. Hvordan avsluttet kong Nebukadnesar sitt vitnesbyrd om hvordan Gud grep inn og forandret hans liv og hele hans måte og tenke på? Dan 4:36-37 (GT 992)

Svar: “I _____ stund vendte min _____, og jeg fikk min _____ og glans igjen — til ære for _____ kongedømme. Mine rådsherrer og stormenn oppsøkte meg. På _____ ble jeg _____ i mitt _____”

kongedømme og fikk enda _____ enn før. Jeg,
_____, _____, _____ og _____
_____. For alle hans gjerninger er _____ og hans veier
rette. Han kan _____ dem som er _____ i sin _____.”

- 29. a) Ser man klart og tydelig at Kong Nebukadnesar fikk oppleve sannheten i det vi leser i Jak 4:6 (NT 284)? b) Har du tatt til følge det som står videre i Jak 4:7-8 (NT 284)?**

Svar a): “Derfor heter det: _____ står de _____, men de
_____ gir han _____.” Svar b): _____